

En toen werd het stil

“Goed bezig” was de eerste kop van deze inleiding. Dat was enkele dagen voor 14 mei. Samen met Lies hadden we gewerkt aan Rondje Helmond. Op 14 mei kwam het verschrikkelijke bericht dat Lies van Mierlo plotseling was overleden in haar huis. En toen werd het stil! Wat Lies voor ons de afgelopen 20 jaar heeft betekend vindt U elders in dit blad. Tijdens de crematie heb ik beloofd dat de stichting door zou gaan met het werk van Lies in San Marcos. Dat doen we van harte en ik hoop samen met U. Lies zal ons glimlachend volgen, van waar dan ook.

Voorjaar 2014 is voor de gemeente San Marcos een vruchtbare projectentijd. En het wachten is op de regen dus de natuur zal in juni haar jaarlijkse inhaalslag maken.

Horizonte, het opvangtehuis voor dakloze ouderen, bestaat in september 10 jaar en is niet meer weg te denken in San Marcos.

Vruchtbaar wil voor ons ook zeggen dat de projecten die zijn goedgekeurd nu echt wortel schieten en tot ontwikkeling komen in San Marcos. En dat is de bedoeling ook. Onze bijdrage was een financiële ruggeleuning en de Sanmarcensers moeten het verder zelf doen. In dit blad wordt de stand van zaken verteld over de toeristische ontwikkeling van het dorp, de moeizame start van programma van de gecertificeerde bonen en steunprogramma van de basisscholen. Samen met de gemeente, particulieren en instellingen worden deze projecten voorvarend aangepakt om in 2015 af te ronden. Het zijn grote projecten van duizenden dollars, die in de toekomst moeilijker uitvoerbaar worden omdat ons land Nicaragua niet meer officieel als steunland ziet. De Nicaraguanen kunnen het ook wel zonder ons. Het afbouwen van deze soort hulp komt precies op tijd.

Goed bezig. In San Marcos wordt een “Escuela de Oficios Municipal” opgezet waar praktijkmensen, met ervaring en zonder diploma, een intensieve kortlopende opleiding krijgen om hun vakmanschap op een hoger plan te brengen. 150 uur levert een vakdiploma. Dit jaar nog worden in San Marcos 19 van dergelijke cursussen van 4 maanden georganiseerd. Ze zijn gratis voor de deelnemers. De gemeente zet deze scholing op samen met INATEC, het ministerie van beroepsopleiding. Vanuit ons land wordt deze beroepsopleiding voor 50% gesteund. >>

Helmond San Marcos is erg blij met deze ontwikkeling omdat het aansluit bij alle projecten waarin scholing en coaching centraal staan en stonden: basisopleidingen, toerisme en voeding, en nu alle andere beroepsgroepen in San Marcos, van lasser, bromfietshersteller tot meubelmaker. De cirkel wordt gesloten.

Toch blijft er behoefte aan een andere soort hulp, Hulp waarbij de menselijke contacten en de menselijke maat centraal staan. Solidariteit met minder bedeelden, waar dan ook, wordt betrokkenheid bij vrienden en kennissen in een steeds kleiner wordende wereld.

*Charles de Theije
Voorzitter*

IN MEMORIAM LIES VAN MIERLO, † 14 MEI 2014

Lies is vanaf 1988 lid geweest van de vriendengroep Helmond-San Marcos.

Ad Raaymakers, Broeder Gerold, oud directeur van de Henricus Mavo en oprichter van de vriendengroep wist een groot aantal mensen en groepen te binden aan hulp aan het Nicaragua van na de bevrijdingsoorlog. Zijn betrokkenheid dateert al vanaf begin jaren '80. Het eerste "wapenfeit" in 1987 is de steun aan het kindertehuis "Rolando Carazo" (voor oorlogswezen, achtergelaten kinderen en gehandicapten) in San Marcos. Door de tussenkomst van de Nederlandse priester Theo Klompberg

die in Managua woonde. San Marcos is dan een dorp met 18.000 inwoners.

Pas in 1988 begint de groep echt vorm te krijgen en het eerste bulletin verschijnt. Ook dankzij Andries en Marly, een Nederlands stel dat in San Marcos woont. Zij zijn contactpersonen. De groep heeft dan 6 leden en inmiddels zijn kleinere projecten rond primaire levensbehoeften gesteund.

In 1992 komt Ruud bij de vriendengroep, met 5 jaar ervaring in Nicaragua. Een welkome aanvulling, ook al vanwege de Spaanse taal. Onze contactpersonen verlaten in 1993 San Marcos en dan begint een lastige periode om het contact te onderhouden.

Tussentijds hebben Nederlandse studenten die vanwege hun studie in San Marcos waren dat gedaan. Mogelijk dat dit al de opmaat is geweest voor Lies om uiteindelijk het besluit te nemen om in Nicaragua te gaan wonen en Spaanse les te nemen.

Vergadering vriendengroep: v.l.n.r. Dieter, Jo, Ruud, Lies, Jan, Pieter

Lies heeft uiteindelijk altijd onze belangen behartigd, maar was primair in Nicaragua vanwege haar persoonlijke betrokkenheid. Een andere reden kan zijn dat er op enig moment de vraag lag: wat doen we voor de ouderen?

In 1993 overlijdt Broeder Gerold. Broeder Grimoald neemt vervolgens nog enige tijd de honneurs waar, maar het tijdperk van vergaderen in het klooster aan de Ruusbroecklaan was definitief voorbij, zoals ook het eigenhandig maken van de bulletins met het drukpersje in de kelder.

In 1997 gaat Lies definitief in Nicaragua, in San Marcos wonen.

In juli 1999 wordt de eerste aanvraag opgezet voor de bouw van Horizonte, een opvangtehuis voor alleenstaande vrouwen en ouderen, met de nadruk op het laatste. In samenwerking met gemeente Helmond, Stichting Thomas de Villanova en het Landelijk Beraad Stedenbanden. Eind 1999 is de grond gekocht en in 2000 wordt met de bouw gestart.

In mei 2003 wordt het 15-jarig bestaan van de vriendengroep gevierd. Lies komt hiervoor speciaal over naar Nederland om met haar verhalen en enthousiasme verslag te doen, maar niet in de laatste plaats om het opvangtehuis te promoten, waarvan de bouw in volle gang is.

In 2004 is het dan zover: de opening van het opvangtehuis Horizonte. Lies was apentrots. Maar gedurende al die jaren in Nicaragua zien we ook de bezorgde Lies. Hoe krijg je de San Marqueños zo ver dat ze los komen van buitenlandse hulp. >>

Hoe help je ze om zelf de verantwoordelijkheid over te nemen.

“Door geduld en nog eens geduld” zou ze zeggen.

Vanaf 2007 heeft Lies de schaalvergroting van de hulp meegemaakt.

Door de actievare rol van de gemeente, aangevoerd door oud burgemeester Fons Jacobs en door extra fondswerving konden er grotere projecten worden gestart. Zoals: alle kinderen naar school, meer opleidingscapaciteit binnen het beroepsonderwijs en de ontwikkeling van het toerisme en de landbouw. Lies volgde die ontwikkeling. Soms sceptisch, soms met veel enthousiasme en soms was ze het er duidelijk niet mee eens.

“Hoe kun je nou in Nederland zo iets verzinnen? Denken jullie echt dat ze daar zo denken en doen?” Lies had niet zoveel met grotere projecten. Te veel papier, te veel poeha en te veel ego's. Zelf hield ze meer van kleinschaligheid en overzicht. Het bejaardenhuis Horizonte was misschien qua grootte voor haar de uitzondering. Daar had ze haar handen vol aan.

En Lies bleef Lies. Ze leerde ons te kijken naar Nicaragua, leerde hoe we ons konden inleven in het gewone leven van alle dag. En bovenal: ze leerde ons de kaders van hier los te laten met geduld en geloof in de kracht van de mensen daar.

Zo verbond ze de mensen daar en hier.

En 14 jaar verbond ze onze werkgroep met de mensen in San Marcos door haar aanwezigheid.

Natuurlijk begeleidde Lies ons tijdens bezoeken. Als tolk vertaalde ze wat ze zinvol vond en gaf direct commentaar bij wat ze vertaalde. Wanneer ze niets zei, zeiden haar ogen alles. De twinkeling maar ook de frons, een open boek.

Enige tijd geleden was Lies bezig met het inpakken van 1500 vogeltjes van de groep Helmond San Marcos voor een aktie. Bezig, zoals altijd pratend, lachend en met plezier stond ze in de kraam tijdens het Rondje Helmond. Uiteindelijk zijn er 1403 vogeltjes uitgevlogen. En nu zomaar opeens is dat de laatste herinnering aan haar. Lies is zelf uitgevlogen.

Lies heeft niet gewacht tot we klaar zouden zijn met de overdracht van de projecten aan de San Marqueños. Lies heeft ons allen in het diepe gegooid. We zullen het zelf af moeten maken. Misschien is het wel de grootste uitdaging die ze ons geeft.

Lies, we zullen je overal missen maar we gaan je uitdaging aan, we gaan door met je idealen.

“Zet het voort, ga er voor.” Je hoort het haar zeggen

En dan de reacties uit San Marcos.

Joost van der Geest, een van de leden van de projectgroep was op het moment van het bekend worden van het overlijden van Lies in San Marcos. Hij heeft het persoonlijk kunnen vertellen aan de directie van Horizonte en aan de burgemeester. In korte tijd was het trieste nieuws overal bekend.

De eerste reactie was van het opvangtehuis: Hogar de Ancianos Horizonte:

Voor altijd Lies van Mierlo

Gisteren om 2 uur's middags werden wij verrast door het verdrietige bericht van het overlijden van onze Nederlandse zus met de volledige naam Elisabeth Catherina van Mierlo, maar bekend in San Marcos als Lies. Een klein vrouwtje, met honingkleurig haar, die 15 jaar in onze gemeenschap heeft geleefd. Toen ze San Marcos verliet was ze 71 jaar, maar nog steeds vol energie, zich inzetend voor de mensen die niets bezitten. Het was een vrouw met toewijding, dienstbaarheid en discipline. Zij was het die velen van ons, mensen uit San Marcos, leerde dat stiptheid de beste vriend is van het mens-zijn.

Als voorvechtster van een groep "Buenos Hijos de San Marcos" realiseerde ze het project "Horizonte"; een tehuis voor ouderen en een toevluchtsoord voor kinderen. Op 9 november 1999 kocht ze een terrein en vanaf 2000 begon de constructie van een gebouw dat nu diensten verleent aan ouderen, merendeels uit San Marcos en omgeving.

In het jaar 2006 heeft drs. Roberto Fernandez haar voor haar indrukwekkende werk de sleutels van de stad overhandigd als nieuwe dochter van San Marcos,.

In 2008 werd ze uitgenodigd door de Nederlandse ambassade om een Koninklijke Onderscheiding te ontvangen, zowel voor haar sociale werk in Nederland als voor haar diensten in Nicaragua. Bij deze overhandiging werden medewerkers van het gemeentebestuur uitgenodigd. Dit waren onder andere: Salvador García Hernández, Marcos García, Arelys Chavarría, Rihna Hernández, Carlos Campos, die bij de overhandiging aanwezig waren.

In 2010 was ze genoodzaakt om Nicaragua te verlaten vanwege familieomstandigheden in Nederland. Maar ze kwam ons elk jaar bezoeken, haar laatste bezoek was op 15 december 2013 tot 1 januari 2014. Op de uitnodiging voor de 10de verjaardag van Horizonte in september reageerde ze enthousiast.>>

Wij, degenen die de kleine vrouw, Lies van Mierlo, van dichtbij kenden, zijn er van overtuigd: DAT JE ALTIJD ZULT BLIJVEN VOORTLEVEN IN HET HART VAN DE MENSEN IN SAN MARCOS. WE KOESTEREN JE MET VEEL LIEFDE, ZOALS WIJ NICARAGUANEN GEWEND ZIJN TE DOEN. DAT JE RUST IN VREDE EN DAT ONZE SCHEPPER EEN HELE SPECIALE PLEK VOOR JE HEEFT VRIJGEMAAKT VOOR AL JE SOCIALE WERK GEWIJD AAN DE BEHOEFTIGEN.

Team Horizonte

Er kwam ook een bericht van mevrouw Ana Darling, voorzitter van ACIDISAM, de vrijwilligersgroep die alle onderwijsprojecten in de afgelopen vier jaar samen met de gemeente heeft uitgevoerd. Zij schrijft:

Dag vrienden,

Un fuerte abrazo: Een warme omhelzing en heel veel groeten

Het overlijden van Lies van Mierlo heeft ons diep geschokt.

Wij zijn, met jullie, diep bedroefd en vragen de Heer onze God haar in zijn koninkrijk te laten intreden.

Jullie ook sterkte met dit grote verlies.

Een buitengewone vrouw, die haar hart en een tijd haar leven gaf aan San Marcos en kon samenwerken als geen ander.

Mijn condoleances aan jullie, vrijwilligers en dierbare vrienden van San Marcos.

Heel speciaal aan de familie van Lies.

Ana Darling

De muurschilderes Katy Centano, die door Lies als tolk verschillende jaren op de scholen in Helmond is begeleid, schreef:

Ik weet niet hoe ik moet uitdrukken hoe zeer het bericht me heeft geraakt. Ik weet zeker dat Nederland en Nicaragua een grote vrouw hebben verloren, met veel menselijke waarden. We hebben haar fysiek verloren, maar met de zekerheid dat zij veel heeft betekend als een van de onzen.

Katy Centano

Verder nog een kort verslag van de mis op zondag zoals die doorgestuurd werd:

Op zondag 18 mei 2014 is in San Marcos een H.Mis opgedragen voor Lies. De Celebrant was Monseigneur Francesco Campos.

Veel vrienden en vriendinnen, die allen Lies goed kenden, waren daarbij. Ook de Nederlander Frank Schuringa en zijn echtgenote, alle bewoners van Horizonte, leden van het bestuur en de directrice mevrouw Conny. Velen hebben ook het condoleanceregister getekend. Foto's volgen.

Op de website van Helmond San Marcos kunt U alles teruglezen.

Estimado Carlos

No se como expresarlo, también me ha conmovido la noticia.

comparto este dolor.

estoy segura que Holanda y Nicaragua ha perdido una gran mujer, con mucho valores humanos, la hemos perdido físicamente, pero con seguridad ella ha dejado mucho en cada uno de nosotras y nosotros.

Mis abrazos grande a amigos y familia

Katy

Reactie van Katy

De expositie is ook te downloaden via <http://www.openluchtgaleriehelmond.nl/Galeriesvoorheen>

FOTOGALERIJ LAAT ZIEN WAT STICHTING HELMOND – SAN MARCOS DOET

Het publiek in het Centrum van Helmond laten zien wie we zijn en wat we doen. Dit is het doel van een mooie fotoreportage, speciaal ontworpen voor vitrines van de stichting Openlucht Galerie Helmond. Op 20 december 2012 onthulde de toen pas aangetreden burgemeester Elly Blanksma – van den Heuvel deze expositie, in het bijzijn van vele genodigden. Op dat moment bestond de stedenband tussen Helmond en San Marcos 25 jaar. Dit was een perfecte aanleiding om naar buiten te treden met alle projecten die vanuit Helmond in San Marcos worden georganiseerd. Deze projecten dragen ook bij om de Millenniumdoelen te bereiken in 2015.>>

De foto's op de 14 platen van deze expositie geven een goed beeld van alle projecten in San Marcos, zoals het opvangtehuis Horizonte, voorzieningen in de scholen, ondersteuning van de boeren in het buitengebied en hulp op gemeentelijk niveau.

Ook ontbreken de foto's niet van de Levende Kerststal in het Knippenbergcollege en van projecten met Nicaraguaanse muurschilders op Helmondse scholen. Het is 't zeker waard om de bewoners van Helmond te laten zien wat er mogelijk is met directe steun aan "ons" stadje in het arme Nicaragua.

Tot medio 2013 hing deze expositie in de vitrines aan weerszijden van het kanaal. Daarna waren de foto's tot november 2013 te zien in de Kamstraat. Het is de bedoeling dat deze

expositie medio 2014 weer voor enkele maanden wordt opgehangen in de vitrines onder het viaduct in het verlengde van de Smalle Haven.

De expositie is ook te downloaden via <http://www.openluchtgaleriehelmond.nl/Galeries/voorheen>

■ WERKBEZOEK NICARAGUA

Door Helmond werd in april 2013 deelgenomen aan een bestuurlijk werkbezoek aan Nicaragua en dan in het bijzonder aan de stad San Marcos.

Een werkbezoek dat georganiseerd werd door het Landelijk Beraad stedenbanden Nederland Nicaragua. Onze groep bestond uit 3 leden van de Stichting Helmond - San Marcos en 2 personen van de gemeente Helmond.

Er bestaat een hechte samenwerking tussen de gemeente Helmond en de Stichting Helmond - San Marcos.

Het doel van het werkbezoek was het bekijken van de voortgang van de lopende projecten en het toekomstperspectief, gecombineerd met nieuwe initiatieven.

Het bezoek heeft in ieder geval een aantal aandachtspunten opgeleverd, waar we in Helmond mee vooruit kunnen.

Er is een uitgebreide brochure gemaakt van de reis. Deze kunt u gratis verkrijgen bij de Stichting.

Onderstaand een foto impressie van de reis.

**SPREKT HET WERK VAN DE STICHTING HELMOND-SAN MARCOS U AAN, DAN KUNT U UW BIJDRAGE STORTEN OP:
REKENINGNR. NL34 ABNA 0819 789 240 ABN-AMRO T.N.V.
HELMOND-SAN MARCOS.**

ARTIMOND KUNSTMARKT MEI 2013

De Artimond Kunstmarkt is een artistiek buitengebeuren in Helmond.

OphetBoscotondopleinpresenteerde Stichting Helmond - San Marcos schilderkunst o.a. uit San Marcos Nicaragua. Artimond trekt ieder jaar vele tienduizenden bezoekers.

OVERLEG STEDENBANDEN JENA, BIEL EN HELMOND MET SAN MARCOS

In mei 2013 was Helmond gastvrouw voor het overleg met haar zustersteden Jena (Duitsland) en Biel (Zwitserland) om de samenwerking te bespreken met betrekking tot San Marcos in Nicaragua.

Zowel Jena en Biel als Helmond ondersteunen allerlei economische en onderwijsontwikkelingen in San Marcos.

17 Actieve leden van de verschillende werkgroepen bespraken allerlei projecten die de bevolking en de gemeente daar ondersteunen.

Er waren tal van projecten:

- 'El Horizonte', een tehuis voor ouderen;
- afvalscheiding en -verwerking;
- een biogascentrale voor minstens 40 gezinnen;
- lokale radio;
- kinderarbeidvrije zones;
- bevordering van toerismezoveel mogelijk kinderen naar school;
- het verschaffen van microkredieten;
- kwaliteitsverhoging van de bonenteelt en ontwikkeling van de certificering van bonen waardoor de telers een hogere opbrengst krijgen.

Waar nodig werd bekeken hoe we elkaar qua op kennis- en/of financieel gebied konden ondersteunen en aanvullen. Vrijdagavond werd de bijeenkomst beëindigd. Alle deelnemers waren zeer tevreden over het feit dat het overleg de samenwerking weer een stuk verder gebracht had en de vriendschap had verstevigd. Het was al met al een inspirerende bijeenkomst. September 2014 zal er weer een overleg plaatsvinden.

■ STICHTING HELMONDIAAL

Al meer dan 20 jaar bestaat, eigenlijk moet ik zeggen bestond, het Platform Helmond Wereldwijd. Het platform bestaat niet meer sinds medio 2013.

Onze secretaris is jarenlang voorzitter geweest van een overlegorgaan tussen de “derde wereld” organisaties in de stad en de gemeente. In de begin jaren organiseerde het Platform ook evenementen bijvoorbeeld in 't Speelhuis, waarbij het vizier was gericht op de activiteiten van de organisaties.

Enkele jaren geleden werd dat weer opgepakt onder de noemer van een “Goede Doelen Dag” en Helmondiaal. In 2012 liep die organisatie vast door een tekort aan voldoende middelen; een beroep op fondsen liep spaak omdat het Platform geen rechtspersoon was.

Dat was het signaal voor alle vertegenwoordigers om een stevigere organisatie te bouwen, die ook als koepel kon functioneren: Stichting Helmondiaal werd geboren in 2013.

In de statuten is geregeld dat Helmondiaal platform is voor uitwisseling tussen de organisaties en evenementen organiseert. In 2013 heeft de stichting aandacht besteed aan de internationale dag van de vrede (september) en het kind (november).>>

Op 8 maart 2014 heeft HelMondiaal een evenement op het kasteel georganiseerd ter gelegenheid van de internationale dag van de vrouw.

Stichting Helmond is inmiddels door PaxChristi aangewezen tot Ambassade van de Vrede in Helmond en zal ook dus ook in de vredesweek in 2014 actief zijn.

Daarnaast werken Helmondiaal en de gemeente samen in het project Helmond MillenniumGemeente. De stichting is nog in opbouw, maar mag zich gelukkig prijzen met aanmeldingen van andere lokale groeipreringe die zich willen aansluiten.

Het bestuur van de stichting wordt gevormd door

- Voorzitter Leo Gruijters, Pater Toon Gruijters
 - Vice Voorzitter Kadogo Nyawade, Kadowinja
 - Secretaris: Michelle Rahael, INED projects
 - Penningmeester Hermine van Asten, AMASC.
- Jan Hendriks van de gemeente treedt op als adviseur.

De aangesloten organisaties hebben in de statuten een speciale positie gekregen om invloed te kunnen uitoefen op het wel en wee van HelMondiaal.

OP DE MUUR SCHILDEREN WAT MOET

Het werd weer gedaan het afgelopen jaar. Deze keer door de leerlingen van De Rakt in Rijpelberg en van De Korenaar in Brouwhuis. En in september is het weer te doen op andere basisscholen.

Ieder jaar maken kinderen uit Helmond grote muurschilderingen met een schilder uit Nicaragua. Dit jaar wordt het al de zevende keer.

In Nicaragua doen ze dat vaak, muurschilderingen maken. 't Is daar een gewoonte.

Vaak als Nicaraguanen iets heel duidelijk willen maken – in de politiek bijvoorbeeld – dan komt het op een plakkaat, op de schutting of op de muur. In felle kleuren liefst.

Een soort grafiti dus, maar altijd met een bedoeling. Ze willen d'r iets mee zeggen

Op De Rakt en op De Korenaar ook het afgelopen jaar., samen met Kathy Centeno Escot uit Nicaragua

De bovenbouwklassen werkten een paar weken aan een project over Nicaragua. Over de problemen van zo'n land. Dat het daar bijvoorbeeld helemaal niet zo vanzelfsprekend is dat je naar school kunt en naar school gaat. Dat er nog zoveel kinderarbeid is. Terwijl school natuurlijk de beste plaats is om te werken voor kinderen.

Kinderboekenschrijver Gerard Sonnemans kwam er over vertellen. Hij is veel in Nicaragua geweest. Er werd bovendien een heel Nicaraguans dorp opgezet. Een inleefatelier met woning, winkel, school, bedrijf en bank. Om door middel van rollenspelen het leven van families met kinderen daar eens echt mee te maken.

Gelukkig gaan er in San Marcos tegenwoordig ieder jaar meer kinderen naar school. En meer kinderen blijven ook. En er wordt meer gedaan om een vak te leren. Meer hierover staat elders in dit blad en op de website van Helmond-San Marcos.

DAAROM SCHILDEREN KINDEREN IN HELMOND OP SCHOOL

SAN MARCOS, DECEMBER 2013

Geen Levende Kerststal in Helmond, maar wel een Nacimiento Viviente in San Marcos, bij het Tehuis.

De stal is opgetrokken op het voorterrein. Met de moeders die zich met hun baby's hebben aangemeld zijn afspraken gemaakt. Er is de afgelopen dagen hard gewerkt aan de bereiding van typische kerst- dan wel oudejaarschapsjes.

EL RELLENO: te vergelijken met ragoût, maar dan iets vaster. Het wordt op brood gegeten.

SOPA BORRACHA: plak cake, gedrenkt in rum.

PÍO QUINTO: ook een plak cake gedrenkt in rum, maar overgoten met custard, bestrooid met kaneel en versierd met een rozijn.

AYOTE EN MIEL: pompoen in stukken gesneden, gekookt en dan gesmoord in een honingoplossing. Een mierzoet hapje.

Omdat elke activiteit er ook altijd op gericht is geld in het laatje te brengen, worden deze lekkernijen te koop aangeboden.

Op 21 december is het een en al bedrijvigheid. De dieren komen. Dit jaar twee konijnen en een geit. Een os die met zijn adem het kindje warm houdt, is hier niet zo nodig. De eerste moeder komt met haar kindje en ze krijgen allebei gepaste kleding aan. De rollen van de herderinnen en de drie koningen worden vertolkt door bewoners van het Tehuis.

Dan gaat de muziek aan. Geen kerstmuziek maar dat stoort niemand. De eerste bezoekers komen. Kleine kinderen uit de buurt. Gaat je oudere broer of zus ook mee dan kun je om een ayote en miel vragen. Later komen ook de volwassenen, alleen of met kinderen. Zij kunnen rustig gaan zitten onder een groot zonnenscherm en met koffie en gebak genieten van wat er te beleven valt.

In de tussentijd hebben een nieuwe Maria en kindje hun plaats ingenomen en dat brengt weer nieuwe bezoekers mee. Familieleden en burens die het tafereel liefdevol aanzien.

De dienbladen met sopa borracha en pío quinto moeten worden aangevuld evenals de relleno. Zo rond het middaguur is er veel vraag naar een sandwich met relleno en bevat die, dan koopt men een bakje voor de komende dagen.

Het is gezellig druk bij de kerststal. Jozef kan niet stilzitten. Als hij muziek hoort moet er gedanst worden. Hij verlaat de kerststal, laat vrouw en kind achter, toevertrouwd aan de waakzame herderinnen. Dan trekt zich weer eens een koning terug, die vindt dat hij lang genoeg stil gezeten heeft.

Aan het einde van de middag wordt alles voor de volgende dag voorbereid.

De zondag verloopt op dezelfde manier, veel bezoekers, groot en klein, veel aandacht voor de Levende Kerststal en we verkopen goed. Na de Mis komt het kerkkoor een uur zingen. Bekende kerstliederen worden meegezongen en Jozef danst.

Het is gezellig druk geweest, de moeite meer dan waard.

Wat zondag over is, wordt in de dagen erna nog verkocht. Aardig wat inkomsten voor het Tehuis, vooral dankzij de inzet van de directrice, de kokkin en de overige werknemers.

ALLE JONGENS EN MEISJES NAAR SCHOOL ZOVEEL MOGELIJK OP SCHOOL ZIEN TE HOUDEN MEER BEROEPSORIENTATIE

“BATALLA POR EL SEXTO GRADO” - HET ZESDE GRAAD GEVECHT

Niet alleen “Alle jongens en meisjes naar school”, maar ook zoveel mogelijk kinderen, die instromen in de eerste klas, ook de laatste klas laten afronden. Met een diploma.

MINED, het Ministerie van Educatie in Nicaragua, hanteert steeds meer die strategie.

5 % van het Gemeentefonds - dat deel van de rijksbegroting dat naar de gemeenten gaat - moet aan onderwijs worden besteed. Beter onderwijs, minder schooluitval en ook daardoor minder kinderarbeid.

DE “BATALLA” IN SAN MARCOS

Bij CAMINANDO JUNTOS, het Millenniumdoelenproject van een tiental stedenbanden Nederland-Nicaragua, wordt meer en meer ook ingezet op het voorkómen van schooluitval.>>

Intensiever contact met en begeleiding van ouders. Ook van risicoleerlingen, en training van docenten daarbij.

Zo kwamen er in San Marcos op de betreffende 2013-projectschooi van Helmond-San Marcos 27 zij-instromende kinderen voor het éérst op school. Maar ook 60 van de 73 “verdwenen” kinderen kwamen opnieuw. En die aanpak blijkt te werken

Enkele cijfers voor de gehele gemeente San Marcos:

- In 2012 haalde 71 % van de kinderen, die de basisschool begonnen in 2007, een diploma.
- In 2013 was dat 77 % van de kinderen, die begonnen in 2008
- In 2014 gaat men nog steeds uit van een prognose van 87 % van de kinderen, die begonnen in 2009.

BEROEPSORIENTATIE

Een andere ontwikkeling, waarop wordt ingehaakt met het projet CAMINANDO JUNTOS van de stedenbanden, LBSNN en Hivos

Voor het 5e en 6e leerjaar heeft MINED, het Ministerie van Educatie, een viertal programma's beroepsorientatie ontwikkeld, die lokaal kunnen worden ingezet:

- werken met moestuinen
- elementaire electrotechniek
- houtbewerking
- naailes en kleding maken.

Materialen zijn voorhanden en vakdocenten worden waar mogelijk beschikbaar gesteld voor uitwerking en organisatie.

In San Marcos wordt dan ook het nieuw gebouwde lokaal op de projectschool van 2013 bestemd voor dit beroepsonderwijs. 320 kinderen maken daar in 2014 gebruik van.

ZAADVEREDELING PROJECT

DOEL VAN HET PROJECT:

Stichting Helmond–San Marcos, LBSNN en Hivos hebben het project zaadveredeling bij bonen opgenomen in het Millennium doelen project “Caminando Juntos” en ondersteunen financieel dit project met \$ 57.000

Deelnemende partijen zijn “INTA” (levert technische ondersteuning), Invercam (een handelsonderneming die voornamelijk zaden im-en exporteert en garandeert de afname van de, individueel met boeren, afgesproken opbrengst), CEPRODEL(verzorgt microkredieten) en MagFor (ministerie van Landbouw).

Er zijn 170 boeren geregistreerd uit de verschillende gebieden, per boer is het minimum landoppervlak om mee te doen 1 manzana.

In de eerste fase zullen een honderd boeren gekwalificeerde zaden krijgen/ kopen die ze middels een voorgeschreven methode moeten planten en bewerken. Voor de geogste bonen krijgen ze een vaste prijs (die vele malen hoger is dan de huidige marktprijs) mits door analyse achteraf ook vast komt te staan dat die bonen de beoogde kwalificatie hebben. Is dat niet geval dan vervalt de vastgestelde prijs en kunnen de bonen op de regulier markt verhandeld worden, uiteraard tegen een lagere prijs. Bijkomend voordeel is dat door een juiste bewerking op het land de opbrengst per manzana verviervoudigd kan worden.

De meeste bonen zijn bestemd voor de binnenlandse markt en voor de weinig eisende markten van El Salvador en Honduras.

Om te kunnen exporteren naar markten in de VS, Costa Rica en Venezuela is een hogere kwaliteit boon vereist. >>

De gecertificeerde bonen zijn van hoger kwaliteit in termen van kleur, formaat, smaak, textuur, kookduur etc.

In 2016 zou alles op eigen kracht moeten draaien, dit is een duidelijke doelstelling van Invercam.

PROCES:

De "Rojo Ceda" is een hoogwaardige boon die men graag wil certificeren, op dit moment kopen boeren (productoren) zaaigoed waar ze het "maar" kunnen krijgen en dit is niet altijd de beste kwaliteit, alhoewel wel gezegd moet worden dat de boeren ook niet altijd volgens de vastgestelde regels handelen waardoor er geen optimale oogst verkregen kan worden.

Nicaragua kent 3 oogsten per jaar.

We maken onderscheid tussen de boeren rondom San Marcos en de boeren in de "Zone Seca". Dit laatste is een gebied wat moeilijk bereikbaar is, met name in de regenperiode in dit gebied wordt de eerste oogst overgeslagen. In de opslagmagazijnen, in Managua, wordt door Invercam een selectie gemaakt van de bonen op kwaliteit door kleur grootte en dikte schil.

Van de geselecteerde partijen wordt een monster naar het laboratorium gestuurd waarna de boon een kwalificatie krijgt aangemeten.

De huidige marktprijs is ₡450/quintal, met een gecertificeerde boon kan dit verdubbeld worden. De min prijs wil men vastleggen op \$36 per quintal,

1 manzana ≈ 0,7 Ha (1 Ha = 10.000 m²)

1 quintal ≈ 50 Libras

1 Libra ≈ 470 gram

1 \$ (US dollar) ≈ ₡24,49 (córdobas)

■ PLAZA DE LA TRADICION Y DE LA CULTURA

Toerisme in San Marcos krijgt vaste vorm en wordt zichtbaar.

Economische activiteiten stimuleren, van de grond krijgen, uitbouwen en waar mogelijk steunen. Dat is een belangrijke doelstelling van het Millenniumdoelenproject CAMINANDO JUNTOS. Ook voor Helmond - San Marcos en Hivos. Werk en inkomen voor mensen daar.

San Marcos krijgt meer mogelijkheden voor bedrijvigheid op het gebied van toerisme. Veel passanten doen de stad aan, voor o.a. de eeuwenoude petrogliefen of de route langs bezienswaardige traditionele koffieplantages. Jonge ondernemers in de toerismesector zien

hun kans en willen vooruit. Het landelijke Nicaraguanse CEP (Centro Empresarial Pellas) ondersteunt en begeleidde in 2013 een vijftiental mannen en vrouwen in het maken van businessplannen. Evenzoveel al langer bestaande bedrijven kregen technische assistentie om beter en efficiënter te werken.

Ook de gemeente San Marcos zelf pakt bouw en infrastructuur aan.

Er wordt een oud station van een vroegere spoorlijn omgebouwd en gerenoveerd. Een uitgelezen plek voor winkeltjes, markten, kiosken en horeca. Er komt aansluitend een evenementenpodium voor culturele activiteiten en exposities. San Marcos zelf investeert er US\$ 83.000,- in. Helmond-San Marcos en Hivos ieder US\$ 5.000,- uit het CAMINANDO JUNTOS-fonds.

Bovendien kunnen sinds kort ondernemers een beroep doen op CEPRODEL. Deze instelling voor Microcrediet heeft voor dit toerismeproject US\$ 14.000,- in beheer en beschikbaar.>>

ESCUELA DE OFICIO MUNICIPAL IN SAN MARCOS

Zo heet een nieuw project van INATEC, het Nationale Instituut voor Beroeps- en Vakopleidingen in Nicaragua. Met ingang van 2014 worden voor drie jaar in iedere gemeente kortlopende vakcursussen georganiseerd voor “empiricos”, praktijkmensen met ervaring maar nog zonder papieren.

In San Marcos sluit zo’n nationaal Nicaraguaans plan goed aan op de “Werk-en-Inkomen”-activiteiten binnen het Millenniumdoelenproject CAMINANDO JUNTOS: Toerisme als middel van bestaan en het kweken van bonenzaad met een kwaliteitscertificaat voor de handel.

OPVANGTEHUIS TIEN JAAR

Wie zal het zeggen, hoeveel dakloze ouderen daar nog hun laatste thuis hebben gevonden. Die tien jaar dat het opvangtehuis HORIZONTE nu bestaat.

Geen familie meer, waar je terecht kon. Geen behoorlijk bed. De straat. Weinig aanspraak. Wel de leeftijd en de gebreken. En niet de zorg.

Maar gelukkig kwam het tehuis HORIZONTE. In september is het 10 jaar geleden, dat de eerste ouderen daar weer een thuis konden vinden. En met meer zorg oud konden worden

Na de bouw was het een heel karwei om die zorg haalbaar en betaalbaar te krijgen. Helmond moest nog lang bijspringen. Wel minder en minder. Twee jaar draait het tehuis nu op eigen kracht. HORIZONTE is het tehuis geworden in San Marcos, maar ook ván San Marcos en gedragen door de

gemeenschap van de stad. Door de mensen, die het iets beter hebben.

In september bestaat HORIZONTE tien jaar.

■ HET INLEEFATELIER NICARAGUA

De was is gedaan, alle jurken en schooluniformen zijn klaar voor gebruik. De kisten met alle spullen voor de rollenspelen en de decorstukken zijn opgepoetst en nagekeken. Na twee intensieve jaren gaat het atelier weer rond in Nederland. Vanuit Helmond wordt het inleefatelier ingezet in heel het land. In de stedenbandsteden staat dit atelier minimaal 4 weken in diverse scholen. Veel kinderen ervaren tijdens het spel in het atelier hoe het is om op te groeien in een dorpje in Nicaragua. Ze gaan naar school, leven in een kleine familie, kunnen gaan werken in de bonensorteerderij of in het kralenatelier, kunnen geld uitgeven in het winkeltje of geld lenen bij de bank. Kortom het is een wereldje in het klein. Het levert ervaringen op die de kinderen niet gauw zullen vergeten.

In september zal het inleefatelier ook weer

vier weken ingezet gaan worden in Helmond rond de activiteiten van het muurschilderen. En mocht er een school of groep mensen benieuwd zijn naar het inleefatelier of het willen gebruiken bij een actie dan kunt u ons bellen. Wij komen graag vertellen over het hoe en wat. Op onze site staan alle telefoonnummers.

■ PLAN DE ACCION 2014

Het onderwijsproject gaat ook in 2014 weer door.

Nu de onderwijsregio Pedro Joachim Chamorro in het dunbevolkte buitengebied.

Van de 636 kinderen in de basisschoolleeftijd in die regio gaan er 50 helemaal niet naar school.

En nog eens 150 kinderen vormen de risicogroep. >>

Zij komen heel onregelmatig of maar heel kort.

De methodiek van het project is in voorgaande jaren beproefd:

Bij een of mogelijk twee scholen een lokaal erbij.

Van de kant van het ministerie: een docent meer en extra bijscholing voor het team.

Een maaltijd voor een aantal kinderen uit arme gezinnen, door ouders op school bereid.

Een pakket schoolbenodigdheden, eventueel kleding, schoeisel.

Een speciaal contact- en voorlichtingsprogramma voor ouders, over het hoe en waarom van schoolgaan. Nieuw dit jaar is een sterker accent op doe-vakken en beroepsoriëntatie in de laatste twee jaar van de basisschool. Dit ter ondersteuning op het beleid van het Ministerie.

Het Millenniumdoel blijft

IN 2015 ALLE JONGENS EN MEISJES NAAR SCHOOL!

CAMINANDO JUNTOS

Stichting Helmond – San Marcos is al langere tijd verbonden aan het Landelijk Beraad Stedenbanden Nederland – Nicaragua (kortweg LBSNN). Nuttig voor de onderlinge contacten en het leren van elkaar. De inhoud van de relatie met San Marcos werd daardoor niet bepaald. 2007/2008 heeft de gemeente Helmond zich eveneens aangesloten bij het LBSNN en beschouwde daardoor ook San Marcos als een partnerstad.

Samen, de stichting en de gemeente, zijn we ingegaan op het voorstel van het Landelijk Beraad om ons aan te sluiten bij een groot programma van HIVOS, genaamd Caminando Juntos.

HIVOS is het humanistisch instituut voor ontwikkelingsamenwerking; vanuit een

humanistische levensbeschouwing wordt een bijdrage geleverd aan ontwikkelingen in de derde wereld (of moeten we zeggen “nieuwe wereld”)

Caminando Juntos betekent “samen op pad” en dat is precies wat er gebeurt. Samen met onze partners in San Marcos en in Nederland wordt gewerkt aan plannen en projecten.

Wat houdt Caminando Juntos nou in?

Vanuit een aantal millenniumdoelen (www.millenniumgemeente.nl) heeft HIVOS een programma ontwikkeld dat in verschillende (wereld) regio's wordt gebruikt.

Voor ons (Nicaraguagangers) komt het er op neer dat we onze inzet richten op onderwijs (alle kinderen naar school) en verstevigen van de economie (inclusief beroepsonderwijs), oftewel millenniumdoel 2 en 8. Dit programma eindigt in de loop van het jaar 2015.

Hier in Helmond maken wij ieder jaar een campagneplan; voor de uitvoering daarvan krijgen we geld van HIVOS. Met dat campagneplan beogen we de bewustwording (van de situatie in de nieuwe wereld) van de Helmondse te verbeteren. In het campagneplan hebben het dan bijvoorbeeld over het organiseren van een muurschildertoernooi op een school, deelname aan Artimond, een fototentoonstelling enz. Op die wijze proberen we ook donaties en subsidies binnen te halen. Die donaties / subsidies zijn bedoeld voor projecten in San Marcos. HIVOS verdubbelt het bedrag dat we vanuit Helmond inleggen

Samen met het LBSNN, HIVOS en onze vrienden in San Marcos maken we plannen voor verbeteringen van de situatie in San Marcos. Allereerst voor onderwijs op de basisscholen vanuit de filosofie dat het van het grootste belang is dat alle kinderen toegang hebben tot goed onderwijs. Op verschillende scholen zijn lokalen bijgebouwd, is lesmateriaal aangeschaft etc.

In de sfeer van de economische versterking zijn twee projecten uitgerold. >>

In de eerste plaats een zaadveredelingsproject, waarin een honderdtal boeren de mogelijkheid krijgen om bonen te kweken met een andere methodiek en met een hogere opbrengst, zowel kwalitatief als kwantitatief. De opbrengsten worden gecertificeerd in de markt gezet en leveren de boeren uiteindelijk meer inkomen op, waardoor weer meer investeringen kunnen plaatsvinden.

Het toerisme is het tweede economisch project. De regering van Nicaragua heeft het toerisme hoog op de agenda gezet om de economische ontwikkeling van het land te stimuleren.

San Marcos heeft door zijn ligging (in de heuvels en vlakbij Managua) en het klimaat potenties. Helmond is in het initiatief gestapt en financiert mee opleidingen van >>

jonge, startende ondernemers, aan workshops over bedrijfsvoering, belastingen, personeelszaken etc. Daarnaast leveren we een concrete bijdrage aan de ondersteuning van het management (gemeentebestuur) van San Marcos om tot ontplooiing te komen van allerlei aanpassingen in de fysieke ruimte van de stad.

Zoals we er nu tegen aankijken zitten we midden in goed lopende projecten, soms met een lange adem, maar steeds weer met het vizier op het doel. En dat samen met onze vrienden in San Marcos.

In 2015 zullen we een overzicht presenteren van alle ontwikkelingen binnen het programma

CAMINANDO JUNTOS

■ TOEKOMST RELATIE HELMOND – SAN MARCOS

Ontwikkelingssamenwerking is uit?

In de afgelopen jaren is er veel gezegd en geschreven over noodzaak en nut van ontwikkelingssamenwerking. Veel appels en peren in de vergelijking. Afhankelijk van politieke voorkeuren ging het dan over totale afschaffing van beleid via modernisering naar handhaving. In alle situaties speelden de steeds minder beschikbare (belasting) middelen een voorname rol.

De drastische vermindering van middelen heeft de huidige minister, mevrouw Ploumen, er toe gedwongen tot bijstelling van beleid. Gekozen is voor een diepere relatie tussen ontwikkelingssamenwerking en handel.

Voor (grote) organisaties op dit terrein heeft dat veel consequenties; bezinning op de eigen

taakstelling, andere keuzes. Deze ontwikkeling speelt ook ons parten.

Daar waar afbouw plaats vindt van middelen en dus van programma's gaat ook een sturend mechanisme teloor en ben je al vlug weer op jezelf aan geweest.

Na een lange discussie heeft het bestuur van het Landelijk Beraad besloten aan het eind van 2015 de stichting (en daarmee de organisatie) op te heffen.

Dat betekende dat ook het bestuur van stichting Helmond – San Marcos zich moest buigen over haar toekomstige positie en rol. In die discussie werd ook de gemeente Helmond betrokken, immers ook deze partner maakt onderdeel uit van het Landelijk Beraad.

De discussie spitste zich toe op de vraag of gelet op het gemis aan structurele middelen en een ondersteunende en sturende rol van een koepelorganisatie er een toekomst is weg gelegd voor de stichting.

Het antwoord was: ja, we kunnen nog steeds iets betekenen voor San Marcos. Hoe klein we ook zijn, het feit dat we er zijn houdt voor het bestuur en inwoners van San Marcos en enorme stimulans is om zich te blijven ontwikkelen.

Hoe in de toekomst het voortbestaan van de stichting in elkaar zal zitten weten we nog niet, onze energie zit voorlopig nog in de vele projecten die er lopen, zowel hier als daar.

In 2015 moeten we knopen doorhakken; en dat doorhakken is iets minder moeilijk geworden door dat de gemeente Helmond ook heeft aangegeven de relatie met San Marcos te willen behouden.

Heeft u ideeën, plannen om ons te helpen bij deze ontwikkeling, dan gaan we graag met u in gesprek.

■ ZAL IK ME EVEN VOORSTELLEN?

Mijn naam is Makka Haane, ik ben 55 jaar oud, getrouwd met Ron en we hebben 1 kind, Koen. Ik werk in Sittard bij een onderwijs stichting voor het Voortgezet Onderwijs.>>

Ongeveer een jaar geleden ben ik lid geworden van de stichting Helmond –San Marcos. Daar ben ik terecht gekomen omdat ik op zoek was naar een groep in Helmond die betrokken was bij de situatie in Midden Amerika en activiteiten uitvoert samen met mensen daar, in dit geval

Nicaragua.

Ik heb zelf ongeveer 10 jaar in Latijns Amerika gewoond en gewerkt, respectievelijk in El Salvador en Ecuador. Ik heb als opleidingsadviseur en trainer gewerkt voor educatieve radiostations. Daar heb ik mijn hart verpand aan de Midden-Amerikaanse bevolking. Ik woon sinds 2002 weer in Nederland en heb hier mijn leven weer opgebouwd. Gedurende die tijd bleef een verlangen naar Midden Amerika en de drang om weer wat activiteiten te ondernemen in samenwerking met de mensen daar.

San Marcos wil onder andere graag het toerisme en de agrarische sector ontwikkelen en daarvoor hebben ze professionele mensen nodig. Bij de stichting Helmond- San Marcos wil ik me vooral bezig houden met activiteiten die de ontwikkeling van het beroepsonderwijs in San Marcos ondersteunen. Ook zou ik graag jonge mensen in contact willen brengen met en interesseren voor Nicaragua door uitwisselingen te organiseren via stages en werkvakanties. Mijn hoop is dat we op die manier ook de stichting kunnen verjongen en dat we onze activiteiten kunnen continueren.

Ik hoop dat we hiervoor de steun (middelen, kennis, ideeën en financiën) kunnen krijgen van verschillende bedrijven, organisaties en opleidingen in Helmond en omstreken.

Die steun hebben we hard nodig!!!

SCHENKINGEN EN BELASTING

Stichting Helmond - San Marcos is een ANBI, een Algemeen Nut Beogende Instelling. Dat betekent dat over schenkingen en legaten aan de Stichting geen schenkings- of successierechten verschuldigd zijn. 100 % van de schenkingen komt dus bij de Stichting terecht. De gift kan in mindering gebracht worden op het belastbaar inkomen. De belastingdienst betaalt dus mee aan uw gift. Zie ook: www.schenkservice.nl.

HELMOND - SAN MARCOS OP DE FIETS

4 mei 2014 werd in en om Helmond het RONDJE VAN HELMOND gefietst en wij waren erbij.

In het kader van het project Caminando Juntos (samenwerking tussen de gemeente en de stichting) wordt voortdurend gezocht naar momenten/ gelegenheden om ons werk naar buiten te brengen, uit te leggen waar we mee bezig zijn.

Stadsmarketing Helmond werd onze partner; samen met deze instelling werd het plan gesmeed om alle deelnemers aan het rondje te verrassen met een nieuwe folder en.... een vogeltje.

Ruim 1400 vogeltjes gingen mee op de fiets en tijdens een uitvoerige stop op de Mystery Spot stonden we klaar met onze folders, boeken, kalenders en Nicaraguaanse kunst om de deelnemers te informeren over onze activiteiten hier en in San Marcos.

Een groot succes met veel PR vooraf en nadien met dank aan Stadsmarketing Helmond.

Een aanrader voor volgende jaren.

MEER INFORMATIE

In de loop van 25 jaar is er een echte vriendschapsband ontstaan tussen Helmond en San Marcos in Nicaragua. **Met uw hulp wordt die band nog sterker.**

Spreekt het werk van de Stichting Helmond-San Marcos u aan? Heeft u interesse of wilt u meer van ons weten? Dat kan telefonisch of per brief bij:

- Jan van Dijk, Wilde Wingerd 16, 5708 DC, Helmond Tel. 0492 535652
- Jacqueline van de Ven, 1e Haagstraat 83, 5707 XN, Helmond Tel. 0492 541622
- Charles de Theije, Randweg 22, 5754 RL, Deurne Tel. 0493 322348
- Luurt Boonstra, Kaukasus 26, 5706 PL, Helmond Tel. 0492 529308
- Jan Balvers, Einthovenstraat 16, 5707 EG, Helmond Tel. 0492 538624
- Ruud van Tour, Blauwborst 3, 5754 CZ, Deurne Tel. 0493 842653
- Makka Haane, van der Brugghenstraat 9, 5708 CA, Helmond Tel 0492 475168

Dat kadootje dat u zo vaak zoekt

U steunt er het werk mee van Helmond - San Marcos

Dat kleurige balsahouten vogeltje uit Nicaragua

Of die mooie verjaardagskalender

Deze publicaties worden gesponsord door:

GERARD VAN HAL FOTOGRAFIE Helmond.

Vormgeving:

